

Zákaz reformace in peius

Přísnější je každý nepodmíněný trest odnětí svobody oproti trestu odnětí svobody, jehož výkon je podmíněně odložen, byť by tento podmíněný trest byl uložen v delší výměře.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 5 Tdo 974/2007, ze dne 15.10.2007)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v neveřejném zasedání o dovolání obviněného D. P. proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 20. 4. 2007, sp. zn. 23 To 253/2007, který rozhodl jako soud odvolací v trestní věci vedené u Okresního soudu v Českých Budějovicích pod sp. zn. 4 T 10/2007, tak, že podle § 265k odst. 1 tr. ř. se částečně zrušuje rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 20. 4. 2007, sp. zn. 23 To 253/2007, ve výroku o trestu uloženého pod bodem II. výrokové části tohoto rozsudku. Podle § 265k odst. 2 tr. ř. se zrušují také další rozhodnutí na zrušenou část rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Podle § 265l odst. 1 tr. ř. se Krajskému soudu v Českých Budějovicích přikazuje, aby věc obviněného D. P. v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Rozsudkem Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 12. 2. 2007, sp. zn. 4 T 10/2007, byl obviněný D. P. uznán vinným pod bodem 1) výroku o vině trestným činem úvěrového podvodu podle § 250b odst. 1 tr. zák., pod bodem 2) výroku o vině trestným činem krádeže podle § 247 odst. 1 písm. d) tr. zák., kterých se dopustil tím, že

1) dne 13. 9. 2004 v Českých Budějovicích uzavřel se záměrem získat finanční prospěch a poskytnutý úvěr nehradit, prostřednictvím společnosti R. c., s. r. o., provozovna H., Č. B., poté co uvedl nepravdivé skutečnosti o svém zaměstnání a výši čistého měsíčního příjmu u společnosti I., s. r. o., U V., Č. B., úvěrovou smlouvu na poskytnutí finančního úvěru ve výši 20.466,- Kč se společností H. C. F., a. s., se sídlem M. n., B., když tuto částku na místě užil po zaplacení částky ve výši 2.247,- Kč k nákupu zboží v celkové prodejní hodnotě 22.740,- Kč, zároveň se smluvně zavázal k úhradě pravidelných měsíčních splátek ve výši 1.137,- Kč měsíčně po dobu 20 ti měsíců, když smluvně sjednané splátky ve lhůtě splatnosti ani následně nehradil a nehradí, odebrané zboží obratem prodal bližší nezjištěným osobám za finanční částku ve výši 14.000,- Kč a takto získané finanční prostředky užil pro svoji potřebu, přičemž tímto jednáním způsobil společnosti H. C., a. s., se sídlem M. n., B., škodu v celkové výši 20.466,- Kč (původně vedeno pod sp. zn. 4 T 14/2006) ,

2) dne 27. 3. 2006 v době kolem 23:30 hodin v Č. B., ul. Č., v baru Z. poté, kdy odsouzený V. M. napadl poškozeného L. K., a tento ležel na zemi, vytáhl obviněný P. ze zadní kapsy kalhot poškozeného kasírtašku, ze které vybral finanční hotovost ve výši 3.500,- Kč, kasírtašku odhodil a následně z baru utekl (původně vedeno pod sp. zn. 4 T 92/2006),

Za trestný čin úvěrového podvodu podle § 250b odst. 1 tr. zák., spáchaný pod bodem 1) výroku o vině, a za sbíhající se trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. c) tr. zák., jímž byl uznán vinným pravomocným trestním příkazem Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 7. 5. 2004, č. j. 3 T 70/2004 32, který obžalovaný převzal dne 1. 11. 2004, byl obviněný D. P. odsouzen podle § 250b odst. 1 tr. zák. za užití § 35 odst. 2 tr. zák. k souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 12 měsíců, přičemž pro výkon tohoto trestu byl podle § 39a odst. 3 tr.

zák. zařazen do věznice s dozorem. Podle § 35 odst. 2 věta druhá tr. zák. byl současně zrušen výrok o trestu uložený pravomocným trestním příkazem Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 7. 5. 2004, č. j. 3 T 70/2004-32, ve spojení s pravomocným usnesením Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 4. 12. 2006, č. j. 3 T 70/2004-86, jímž byl původní trest obecně prospěšných prací přeměněn na nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání 100 dnů, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.

Za trestný čin krádeže podle § 247 odst. 1 písm. d) tr. zák. spáchaný obviněným jednáním pod bodem 2) výroku o vině, byl obviněnému podle § 247 odst. 1 tr. zák. uložen samostatný trest odnětí svobody v trvání 8 měsíců nepodmíněně, přičemž pro výkon tohoto trestu byl obviněný podle § 39a odst. 3 tr. zák. zařazen do věznice s dozorem.

Podle § 228 odst. 1 tr. ř. byla dále obviněnému uložena povinnost zaplatit na náhradě škody poškozenému L. K. částku 3.500,- Kč.

Tento rozsudek soudu prvního stupně napadl obviněný D. P. odvoláním, z jehož podnětu Krajský soud v Českých Budějovicích rozsudkem ze dne 20. 4. 2007, sp. zn. 23 To 253/2007, napadené rozhodnutí podle § 258 odst. 1 písm. d), odst. 2 tr. ř. částečně zrušil v bodě 1) výroku o vině napadeného rozsudku a v bodě I. výroku o trestu napadeného rozsudku a podle § 259 odst. 3 tr. ř. nově pod bodem I. rozhodl tak, že podle § 37a tr. zák. zrušil část 1 - 2 výroku o vině rozsudku Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 30. 1. 2006, č. j. 4 T 122/2005-135, který nabyl právní moci dne 10. 5. 2006, stejně jako výrok o trestu a na zrušenou část navazující výrok o náhradě škody týkající se společnosti C., a. s., P., a K. b., a. s., P. Dále pod bodem II. znovu rozhodl o vině obviněného D. P. a uznal ho vinným trestným činem úvěrového podvodu podle § 250b odst. 1, 3 tr. zák., který spáchal tím, že

1) dne 13. 9. 2004 v Č. B. uzavřel se záměrem získat finanční prospěch a poskytnutý úvěr nehradit, prostřednictvím společnosti R. c., s. r. o., provozovna H., Č. B., poté, co uvedl nepravdivé skutečnosti o svém zaměstnání a výši čistého měsíčního příjmu u společnosti I., s. r. o., U V., Č. B., úvěrovou smlouvu č. 3409099919 na poskytnutí finančního úvěru ve výši 20.466,- Kč se společností H. C. F., a. s., se sídlem M. n., B., když tuto částku na místě použil po zaplacení hotovosti ve výši 2.247,- Kč k nákupu zboží v celkové hodnotě 22.740,- Kč, zároveň se smluvně zavázal k úhradě pravidelných měsíčních splátek ve výši 1.137,- Kč měsíčně po dobu 20 ti měsíců, když smluvně sjednané splátky ve lhůtě splatnosti ani následně nehradil a nehradí, odebrané zboží obratem prodal blíže nezjištěným osobám za finanční částku ve výši 14.000,- Kč a takto získané finanční prostředky užil pro svou potřebu, přičemž tímto jednáním způsobil společnosti H. C. F., a. s., se sídlem M. n., B., škodu v celkové výši 20.466,- Kč,

2) dne 9. 11. 2004 uzavřel v Č. B. prostřednictvím společnosti G., k. s., Č. V., Č. B. se záměrem získat majetkový prospěch a sjednané měsíční splátky nehradit, se společností C., a. s., L., P., smlouvu o úvěru ve výši 18.126,- Kč, kdy při uzavírání smlouvy uvedl nepravdivé skutečnosti o svém zaměstnání a čistém měsíčním příjmu u společnosti S. f, S., s. r. o., se sídlem V., Č. K., když poskytnutý úvěr na místě užil po zaplacení částky ve výši 954,- Kč k nákupu zboží v prodejní hodnotě 19.080,- Kč, zároveň se smluvně zavázal k úhradě pravidelných měsíčních splátek ve výši 1.908,- Kč měsíčně po dobu 10-ti měsíců, smluvně sjednané splátky ve lhůtě splatnosti ani následně nehradil a nehradí a získané zboží užil pro svoji potřebu, přičemž tímto jednáním způsobil společnosti C., a. s., L., P., celkovou škodu ve výši 18.126,- Kč,

3) dne 26. 11. 2004 uzavřel v Č. B. se společností K. b., a. s., se sídlem N. P., P., se záměrem získat finanční prospěch a sjednané měsíční splátky nehradit smlouvu o úvěru ve výši 30.000,- Kč, kdy při uzavírání smlouvy uvedl nesprávné skutečnosti o svém zaměstnání a čistém měsíčním příjmu u

společnosti S. f. S., s. r. o., se sídlem V., Č. K., když poskytnutý úvěr jednorázově vyčerpal, zároveň se smluvně zavázal k úhradě pravidelných měsíčních splátek ve výši 878,- Kč měsíčně po dobu 47 měsíců a smluvně sjednané splátky ve lhůtě splatnosti ani následně nehradil a nehradí a získaný úvěr užil pro svoji potřebu, přičemž tímto jednáním způsobil společnosti K. b., a. s., se sídlem N. P., P., celkovou škodu ve výši 30.000,- Kč.

Za tento a dále za sbíhající se trestný čin zpronevěry podle § 248 odst. 1 tr. zák., jímž byl uznán vinným pravomocnou částí rozsudku Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 30. 1. 2006, č. j. 4 T 122/2005-135, tímto rozhodnutím nedotčenou, a to podle § 250b odst. 3 tr. zák. za užití § 35 odst. 2 tr. zák. a § 37a tr. zák. byl obviněnému uložen společný souhrnný trest odnětí svobody v trvání 1 roku. Podle § 39a odst. 3 tr. zák. byl obviněný k výkonu tohoto trestu zařazen do věznice s dozorem. Podle § 228 odst. 1 tr. ř. byla dále obviněnému uložena povinnost nahradit na náhradě škody poškozené společnosti C., a. s., se sídlem L., P., částku 18.126,- Kč a poškozené K. b., a. s., se sídlem N. P., P., částku 30.000,- Kč. Podle § 229 odst. 2 tr. ř. byly poškozené společnosti C., a. s., a K. b., a. s., se zbytky svých uplatněných a nepřiznaných nároků na náhradu škody odkázány na řízení ve věcech občanskoprávních. Jinak zůstal napadený rozsudek soudu prvního stupně nedotčen [v části výroku o vině trestným činem krádeže podle § 247 odst. 1 písm. d) tr. zák. pod bodem 2), výroku o uložení samostatného trestu pod bodem II. a výroku o náhradě škody].

Proti uvedenému rozsudku odvolacího soudu ze dne ze dne 20. 4. 2007, sp. zn. 23 To 253/2007, ve spojení s rozsudkem Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 12. 2. 2007, sp. zn. 4 T 10/2007, podal obviněný D. P. prostřednictvím obhájkyň JUDr. M. U. dovolání z důvodů uvedených v § 265b odst. 1 písm. g) a h) tr. ř., neboť je přesvědčen, že rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku a nesprávném hmotně právním posouzení některých znaků skutkové podstaty uvedeného trestného činu a také že odvolací soud uložil trest mimo meze, v nichž se mohl pohybovat v důsledku zásady zákazu reformace in peius. V podrobnostech k uplatněnému dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř. pak rozvedl, že za jednání vůči poškozené společnosti C., a. s., a K. b. a. s., byl rozsudkem Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 30. 1. 2006, č. j. 4 T 122/2005-135, odsouzen k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 2 roky, přičemž výkon tohoto trestu mu byl podmíněně odložen na dobu 4 let. Dalším rozsudkem Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 12. 2. 2007, č. j. 4 T 10/2007-71, byl obviněný odsouzen za trestný čin úvěrového podvodu podle § 250b odst. 1 tr. zák., a to za jednání vůči společnosti H. C., a. s., spáchané dne 13. 9. 2004, a za sbíhající se trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. c) tr. zák., kterým byl uznán vinným pravomocným trestním příkazem Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 7. 5. 2004, č. j. 3 T 70/2004-32, k souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 12 měsíců nepodmíněně. Současně byl zrušen výrok o trestu uložený pravomocným trestním příkazem Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 7. 5. 2004, č. j. 3 T 70/2004-32, ve spojení s pravomocným usnesením Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 4. 12. 2006, č. j. 3 T 70/2004-86, jímž byl původní trest obecně prospěšných prací přeměněn na nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání 100 dnů. Tímtež rozsudkem byl obviněný odsouzen za trestný čin krádeže podle § 247 odst. 1 písm. d) tr. zák. k samostatnému trestu odnětí svobody v trvání 8 měsíců nepodmíněně.

Pokud by tedy obviněný nepodal odvolání, musel by vykonat jednak trest odnětí svobody v trvání 12 měsíců nepodmíněně, dále trest odnětí svobody v trvání 8 měsíců nepodmíněně, tedy trest odnětí svobody by byl v celkové délce 20 měsíců nepodmíněně. Na základě odvolání podaného pouze obviněným však odvolací soud uložil odvolateli za trestný čin úvěrového podvodu a za sbíhající se trestný čin zpronevěry, jímž byl uznán pravomocnou částí rozsudku Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 30. 1. 2006, č. j. 4 T 122/2005-135, společný souhrnný trest odnětí svobody v trvání 1 roku nepodmíněně. Rozsudkem odvolacího soudu zůstal zároveň nedotčen výrok o vině a o trestu za trestný čin krádeže, za který byl odsouzen rozsudkem Okresního soudu v Českých

Budějovicích ze dne 12. 2. 2007, sp. zn. 4 T 10/2007, a kterým mu byl uložen nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání 8 měsíců. Vzhledem k tomu, že byl rozsudkem odvolacího soudu zrušen rozsudek Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 12. 2. 2007, sp. zn. 4 T 10/2007, pouze ve výroku o vině a trestu pod bodem 1), a současně zůstal nedotčen pravomocný trestní příkaz Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 7. 5. 2004, č. j. 3 T 70/2004-32, kterým byl obviněný uznán vinným trestným činem maření výkonu úředního rozhodnutí a byl mu uložen trest obecně prospěšných prací v rozsahu 200 hodin. Tento trest mu byl posléze usnesením Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 4. 12. 2006, č. j. 3 T 70/2004-86 přeměněn na nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání 100 dnů, tj. přibližně 3 měsíce a 10 dnů. Vzhledem k tomu a s přihlédnutím k citovanému rozhodnutí odvolacího soudu tak obviněný D. P. musí vykonat na sebe navazující nepodmíněné tresty odnětí svobody v celkové délce 23 měsíců a 10 dnů, přičemž však pokud by obviněný odvolání nepodal, měl by vykonat na sebe navazující tresty odnětí svobody v celkové délce pouze 20 měsíců. Z uvedeného obviněný dovodil, že došlo k porušení zákazu reformace in peius odvolacím soudem, neboť odvolání podal pouze obviněný a soud druhé instance nemohl rozhodnout v jeho neprospěch. Je sice pravdou, že byl citovaným rozsudkem Krajského soudu v Českých Budějovicích zrušen podmíněný trest odnětí svobody v trvání 2 let s odkladem na zkušební dobu 4 let, avšak nepodmíněný trest odnětí svobody je třeba vždy posuzovat jako přísnější trest. Navíc z chování dovolatele před nástupem do výkonu trestu bylo zřejmé, že v podstatě již došlo k jeho nápravě, neboť má velmi hluboké citové zázemí, a není tedy obava, že by po propuštění z výkonu trestu odnětí svobody páchal další trestnou činnost, pro kterou by se mu podmíněný trest musel přeměňovat na nepodmíněný. Odsouzený navíc v této souvislosti poukázal i na nález Ústavního soudu České republiky č. 179/2006, ve kterém je zmíněno, že zákaz reformace in peius je třeba důsledně chápat jako garanci svobody odvolacího práva, zaručeného hlavou pátou Listiny základních práv a svobod a v důsledku tohoto i práva na obhajobu. Proto je třeba je pojímat co nejdříve. Dovolatel dále sám dodal, že k extenzivní aplikaci zákazu reformationis in peius vede i zřejmý fakt, že posledním arbitrem toho, co je či není v jeho prospěch, by měl být zásadně obviněný a nikoli soud, který je nepochybně při úvaze, zda nějaká změna prospívá obviněnému či nikoli, veden i vlastními hodnotovými představami. Podle názoru obviněného odvolací soud při ukládání trestu za trestný čin úvěrového podvodu a za trestný čin zpronevěry, jímž byl uznán vinným pravomocnou částí rozsudku Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 30. 1. 2006, č. j. 4 T 122/2005-135, za který uložil nepodmíněný trest v trvání 1 roku, měl správně uložit společný souhrnný trest, který by nepřevyšoval 9 měsíců nepodmíněně, nebo mu měl být uložen podmíněný trest odnětí svobody.

K uplatněnému dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. dovolatel v další části svého mimořádného opravného prostředku rozvedl, že se vztahuje k výroku pod bodem 2) rozsudku soudu prvního stupně, který zůstal rozhodnutím odvolacího soudu nedotčen. Obviněný citoval skutkovou podstatu trestného činu krádeže podle § 247 odst. 1 písm. d) tr. zák. a zdůraznil, že v případě, jestliže poškozený ztratí nad věcí dispozici, v důsledku toho, že mu tato věc samovolně bez přičinění pachatele vypadne z kapsy, a pachatel se následně této věci zmocní, nejedná se podle jeho názoru o zmocnění se věci, kterou měl poškozený při sobě či na sobě. Toto je i případ obviněného. Poškozenému K. totiž vypadla kasírtaška během fyzické potyčky s jinou osobou a odsouzený se této kasírtašky zmocnil a přisvojil si ji. Soud tak správně měl jeho jednání posoudit podle jiného ustanovení § 247 odst. 1 tr. zák. a měl zohlednit skutečnost, že hodnota odcizených věcí byla ve výši 3.500,- Kč a nebyly splněny ani jiné podmínky uvedené v § 247 odst. 1 písm. b) až c) a e) tr. zák., a proto se nemohlo jednat o trestný čin a obviněný měl být v tomto případě obžaloby zproštěn. Obviněný má také za to, že nelze aplikovat rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 6 Tdo 1385/2003, na které odkazuje odvolací soud, neboť se jedná o zcela jiný případ, kdy ke krádeži došlo společným jednáním všech útočníků, kteří poškozeného napadli a posléze mu odcizili společně věc, nad kterou napadením pozbyl kontrolu.

V závěru dovolání a v jeho doplnění obviněný D. P. navrhl, aby Nejvyšší soud zrušil podle § 265k

odst. 1 tr. ř. rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 20. 4. 2007, č. j. 23 To 253/2007-99, v napadeném rozsahu a aby přikázal Krajskému soudu v Českých Budějovicích ve smyslu § 265l odst. 1 tr. ř., aby věc znovu projednal a rozhodl.

Státní zástupkyně Nejvyššího státního zastupitelství, jíž bylo dovolání obviněného D. P. doručeno ve smyslu § 265h odst. 2 tr. ř., se k němu vyjádřila v tom smyslu, že v rámci hodnocení důvodnosti námitek nelze pominout, že za nově formulovaný trestný čin úvěrového podvodu podle § 250b odst. 1, 3 tr. zák. a za trestný čin zpronevěry podle § 248 odst. 1 tr. zák. byl napadeným rozsudkem odvolacího soudu uložen souhrnný a společný trest, přičemž při jejich ukládání je soud vázán tím, že ani souhrnný ani společný trest nesmí být mírnější než trest uložený rozsudkem dřívějším ve smyslu § 35 odst. 2 tr. zák. a § 37a tr. zák., tudíž nepřichází v úvahu uložení trestu odnětí svobody jako podmíněného. Pokud jde o výši uloženého trestu, vytýčil obviněný limity dané zásadou zákazu reformace in peius neadekvátně dané situaci. V rámci zásady zákazu změny k horšímu je hranicí délky, kterou nelze překročit, rozdíl mezi délkou trestu uloženého původním rozsudkem jako trestu souhrnného a trestu, který byl uložen dřívějším rozsudkem, za toho předpokladu, že je v novém řízení ukládán samostatný trest odnětí svobody, ač byl v původním rozsudku, který byl zrušen jen v důsledku odvolání podaného ve prospěch obviněného, uložen nepodmíněný trest odnětí svobody souhrnný za současného zrušení výroku o trestu odnětí svobody uloženého dřívějším rozsudkem, přičemž pro úplnost, musí jít vždy o tresty odnětí svobody nepodmíněné nebo naopak vždy jde o tresty odnětí svobody, jejichž výkon byl podmíněně odložen. O takovou situaci se však v případě obviněného nejedná, neboť napadeným rozhodnutím mu nebyl ukládán samostatný trest, nýbrž trest společný a souhrnný za zrušení výroku o trestu z rozsudku Okresního soudu v Českých Budějovicích sp. zn. 4 T 122/2005. Obviněný napadený rozsudek považuje za správný, pokud jím byl žalovaný trestný čin úvěrového podvodu posouzen jako pokračující trestný čin podle § 250b odst. 1, 3 tr. zák. a za správné považuje i posouzení trestného činu zpronevěry jako sbíhajícího se trestného činu, avšak odmítá, aby mu za tuto trestnou činnost byl uložen jakýkoli trest. Napadené rozhodnutí ve výroku o trestu tak neporušuje v žádném případě zásadu zákazu reformace in peius, neboť ve vztahu k aplikaci této zásady nedošlo k uložení trestu, který zákon nepřipouští. Vzhledem k výše uvedenému státní zástupkyně navrhl, aby Nejvyšší soud rozhodl o dovolání obviněného D. P. tak, že se toto dovolání podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. odmítá. Současně navrhl, aby Nejvyšší soud postupoval v souladu s ustanovením § 265r odst. 1 tr. ř. a učinil rozhodnutí v neveřejném zasedání, přičemž státní zástupkyně zároveň ve smyslu § 265r odst. 1 písm. c) tr. ř. souhlasila s rozhodnutím v neveřejném zasedání i pro případ jiného nežli výše navrhovaného rozhodnutí Nejvyššího soudu.

Nejvyšší soud České republiky (dále jen Nejvyšší soud) jako soud dovolací nejprve v souladu se zákonem zkoumal, zda není dán některý z důvodů pro odmítnutí dovolání podle § 265i odst. 1 tr. ř., a na základě tohoto postupu shledal, že dovolání ve smyslu § 265a odst. 1, 2 písm. a) tr. ř. je přípustné, bylo podáno osobou oprávněnou [§ 265d odst. 1 písm. b), odst. 2 tr. ř.], řádně a včas (§ 265e odst. 1, 2 tr. ř.) a splňuje náležitosti dovolání. Protože dovolání lze podat jen z důvodů taxativně vymezených v § 265b tr. ř., Nejvyšší soud dále posuzoval, zda obviněným vznesené námitky naplňují jím tvrzené dovolací důvody, a shledal, že pouze dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř. byl uplatněn v souladu se zákonem vymezenými podmínkami. Dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. naplněn nebyl s ohledem na povahu dovolatelových námitek, majících ryze skutkovou povahu. Konkrétně obviněný ke skutku uvedenému pod bodem 2) výroku o vině rozsudku soudu první instance namítl, že poškozenému K. vypadla kasírtaška během fyzické potyčky s jinou osobou a odsouzený se této kasírtašce zmocnil a přisvojil si ji. Soud měl proto správně jeho jednání posoudit podle jiného ustanovení § 247 odst. 1 tr. zák. a měl zohlednit, že vzhledem k tomu, že hodnota odcizených věcí byla ve výši 3.500,- Kč a nebyly splněny ani jiné podmínky uvedené v § 247 odst. 1 písm. b) až c) a e) tr. zák., nemohlo se jednat o trestný čin, a obviněný měl být proto obžaloby zproštěn.

Jen pro úplnost a nad rámec podaného dovolání Nejvyšší soud považuje za nutné zdůraznit, že dovolatelem namítanou skutečností se již podrobně zabývaly soudy obou stupňů. Především nalézací soud na straně 6 a 7 odůvodnění svého rozsudku zhodnotil tuto skutečnost tak, že jediným přímým důkazem o vině obžalovaného je výpověď samotného D. P. z přípravného řízení, který se v ní doznal k odcizení kasírtašky s finanční hotovostí ve výši 3.500,- Kč v době, kdy ji měl poškozený v zadní kapse kalhot (tedy ještě při sobě). Jakkoli následně u hlavního líčení do jisté míry pozměnil své vyjádření, nelze přehlédnout, že poté, co byl vyzván k objasnění rozporů ve svém vyjádření, nakonec připustil, že není rozhodně vyloučena pravdivost jeho původního tvrzení z přípravného řízení. Soud se přiklonil na základě svého bytostného přesvědčení k původní výpovědi obžalovaného z přípravného řízení, a to z několika důvodů. Především výpověď obžalovaného na policii byla zcela spontánní, časově podstatně bližší skutku samotnému než výpověď, kterou učinil následně u hlavního líčení. Nelze pominout, že obžalovaný svou původní výpověď také zcela bez jakýchkoli námitek a připomínek k protokolaci podepsal a ani následně nepožadoval doplnění či korekturu své výpovědi. Přestože pak u hlavního líčení zejména místo odkud kasírtašku odcizil popisoval poněkud jinak, nakonec připustil objektivitu svého prvotního vyjádření v tomto směru. Navíc i přes obsahově nepříliš určitá svědectví lze ovšem konstatovat, že tato jsou v obsahovém souladu a konvenují s prvotním doznáním obžalovaného učiněným v přípravném řízení. Odvolací soud pak k totožné námitce, jakou uplatnil obviněný také v řízení o dovolání, uvedl na straně 7 odůvodnění svého rozsudku, že odvolateli lze přisvědčit, že citovaná skutková podstata ve většině případů postihuje jednání označené jako tzv. kapsářství, její aplikace na posuzovaný případ však nelze považovat za vyloučenou. Jak se podává z provedených důkazů, poškozený měl do doby útoku na svou osobu ze strany již dříve pravomocně odsouzeného V. M., jímž byl fyzicky napaden a zraněn, peněženku při sobě (v zadní kapse kalhot). Při pozdější verzi průběhu posuzované události popisované obviněným D. P., tento uvedl, že si ji přisvojil v okamžiku, kdy tato napadenému při útoku na jeho osobu vypadla z oděvu na zem. Poškozený tak neměl dispozici nad věcí ztratit tak, že by mu tato samovolně vypadla, nýbrž důsledkem přičinění společníka obžalovaného, který jej fyzicky napadl (trestní věci obžalovaných D. P. a V. M. byly původně posuzovány v rámci společného řízení). Právě této situace měl obžalovaný využít, aby zraněného L. K., kterého osobně znal, okradl, po čemž místo činu opustil a finanční prostředky v peněžence nalezené použil pro svou potřebu. Při hodnocení této verze udané obž. D. P. lze opodstatněně dovést, že pakliže by si pachatel věc nepřisvojil, poškozený by nepochybně peněženku nacházející se na místě jeho napadení získal zpět do své dispozice. V této souvislosti také navíc odvolací soud odkázal na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR pod sp. zn. 6 Tdo 1385/2003 a usnesení Nejvyššího soudu ČR pod sp. zn. 8 Tdo 1297/2004, z nichž vyplývá, že za věc, kterou má jiný při sobě, je podle uznávaného výkladu považován i předmět, který se nachází v bezprostřední blízkosti poškozeného, avšak nemusí býti s jeho tělem přímo spojen. Znaky trestného činu krádeže podle § 247 odst. 1 písm. d) tr. zák. jsou proto naplněny i v případech, kdy je poškozený okraden o věc mající při sobě, pakliže ji v rámci nezbytné manipulace s ní, či provedení nějakého úkonu odloží, anebo zůstává-li tato v jeho bezprostřední blízkosti tak, že je v zápětí schopen s ní opět po svém uvážení dále nakládat. Pakliže se pachatel zmocní věci, již si poškozený jen na přechodnou dobu odloží ve své bezprostřední blízkosti nebo se v důsledku jednání jiné osoby ocitne v jeho bezprostřední blízkosti, kde ji stále má ve své moci, dopustí se bez ohledu na výši způsobené újmy trestného činu krádeže podle § 247 odst. 1 písm. d) tr. zák. Stejného trestného činu se dopustí i pachatel, který využije situace, kdy vlastník věci je fyzicky napaden jinou osobou, a zmocní se na místě napadení jeho věci, která se při útoku krátkodobě dostala z jeho dispozice, ale zůstala přitom v jeho bezprostřední blízkosti.

Z odůvodnění rozhodnutí jak soudu prvního stupně tak i soudu odvolacího je tedy zřejmé, že soudy posoudily tuto otázku odlišně od obviněného, a na základě důkazů v řízení provedených dospěly ohledně průběhu daného skutku k tomu, že obviněný využil stavu poškozeného po napadení jinou osobou a ze zadní kapsy mu vytáhl tzv. „kasírtašku“, ze které vybral finanční hotovost. Odvolací soud k tomu dále dodal, že za tento způsob krádeže je považována i situace, kterou se obviněný v hlavním

líčení začal hájit, tedy, že znaky trestného činu krádeže podle § 247 odst. 1 písm. d) tr. zák. jsou naplněny i v případech, kdy je poškozený okraden o věc mající při sobě, pakliže ji v rámci nezbytné manipulace s ní, či provedení nějakého úkonu odloží, zůstává-li tato v jeho bezprostřední blízkosti a stále v jeho moci, tak, že je v zápětí schopen s ní opět po svém uvážení dále nakládat. Obdobně je tomu podle ustálené judikatury i za situace, kdy vlastník věci je fyzicky napaden jinou osobou, a pachatel se zmocňuje na místě napadení jeho věci, která se při útoku krátkodobě dostala z jeho dispozice, ale zůstala přitom v jeho bezprostřední blízkosti a stále v jeho moci. K tomu Nejvyšší soud ještě dodává, že v tom je také rozdíl mezi pojmy „na sobě“ a „při sobě“, jež jsou použity alternativně v ustanovení § 247 odst. 1 písm. d) tr. zák. Dále je třeba ještě připomenout, že tyto úvahy byly provedeny nad rámec zjištěného skutkového stavu věci nalézacím soudem, s nímž se ztotožnil i odvolací soud. Oba soudy tak v tomto směru dospěly k jiným skutkovým zjištěním než dovolatel, který tak pouze polemizuje s jimi provedeným hodnocením důkazů a se závěry z toho následně vyvozenými. Dovolací soud proto ve vztahu k výše uvedenému opět zdůrazňuje, že z vymezení důvodů dovolání v ustanovení § 265b odst. 1 tr. ř. vyplývá, že důvodem dovolání ve smyslu tohoto ustanovení nemůže být pouhé nesprávné skutkové zjištění, byť to zákon explicitně nestanoví, a to vzhledem k tomu, že právní posouzení (kvalifikace) skutku i jiné hmotně právní posouzení vždy navazuje na skutková zjištění vyjádřená především ve skutkové větě výroku o vině napadeného rozsudku a blíže rozvedená a objasněná v jeho odůvodnění. Přesvědčivě však lze tento závěr dovodit právě s ohledem na jednotlivé důvody dovolání vymezené v § 265b odst. 1 tr. ř., zejména důvod vymezený v § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., kde se uvádí, že napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotně právním posouzení. Z toho plyne, že Nejvyšší soud je zásadně povinen vycházet ze skutkového zjištění soudu prvního stupně, příp. doplněného nebo pozměněného odvolacím soudem, a v návaznosti na tento skutkový stav zvažuje hmotně právní posouzení, přičemž skutkové zjištění soudu prvního stupně, resp. odvolacího soudu, nemůže změnit, a to jak na základě případného doplňování dokazování, tak i v závislosti na jiném hodnocení v předcházejícím řízení provedených důkazů. Tento závěr vyplývá také z toho, že Nejvyšší soud v řízení o dovolání jako specifickém mimořádném opravném prostředku, který je zákonem určen k nápravě procesních a právních vad rozhodnutí vymezených v § 265a tr. ř., není a ani nemůže být další (třetí) instancí přezkoumávající skutkový stav věci v celé šíři, neboť v takovém případě by se dostával do role soudu prvního stupně, který je z hlediska uspořádání zejména hlavního líčení soudem zákonem určeným a také nejlépe způsobilým ke zjištění skutkového stavu věci ve smyslu § 2 odst. 5 tr. ř., popř. do pozice soudu projednávajícího řádný opravný prostředek, který může skutkový stav korigovat prostředky k tomu určenými zákonem (srov. § 147 až § 150 a § 254 až § 263 tr. ř. a přiměřeně i rozhodnutí Ústavního soudu např. ve věcech pod sp. zn. I. ÚS 412/02, III. ÚS 732/02, III. ÚS 282/03, II. ÚS 651/02). V té souvislosti je třeba zmínit, že je právem i povinností nalézacího soudu hodnotit důkazy v souladu s ustanovením § 2 odst. 6 tr. ř., přičemž tento postup ve smyslu § 254 tr. ř. přezkoumává odvolací soud. Zásah Nejvyššího soudu jako dovolacího soudu do takového hodnocení přichází v úvahu jen v případě, že by skutková zjištění byla v extrémním nesouladu s právními závěry učiněnými v napadeném rozhodnutí (viz např. nález Ústavního soudu pod sp. zn. III. ÚS 84/94, Sbírka nálezů a usnesení ÚS, sv. 3, č. 34). Takový závěr však s ohledem na obsah obou citovaných rozsudků a jejich návaznost na provedené dokazování, které je zachyceno v Nejvyšším soudem přezkoumaném spisovém materiálu a ve shora rozvedených úvahách k jednotlivým námitkám uplatněným obviněným v dovolání, nelze učinit.

Následně se Nejvyšší soud zabýval důvodem odmítnutí dovolání podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř., tedy zda nejde o dovolání zjevně neopodstatněné, a po přezkoumání napadeného rozhodnutí dospěl k závěru, že tomu tak není a dovolání obviněného je částečně důvodné, pokud jde o nesprávné uložení trestu ve výroku o trestu uloženého pod bodem II. výrokové části napadeného rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 20. 4. 2007, sp. zn. 23 To 253/2007, a byl proto naplněn důvod dovolání uvedený v § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř. Vycházel přitom z následujících skutečností:

Obviněný uplatnil dovolací důvod uvedený v ustanovení § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř., v němž je stanoveno, že tento důvod dovolání je naplněn tehdy, jestliže obviněnému byl uložen takový druh trestu, který zákon nepřipouští, nebo mu byl uložen trest ve výměře mimo trestní sazbu stanovenou v trestním zákoně na trestný čin, jímž byl uznán vinným. Dovolatel ve svém mimořádném opravném prostředku konkrétně namítl, že ze strany odvolacího soudu došlo k nepřipustnému extenzivnímu výkladu zásady zákazu reformace in peius. Ač odvolání podával pouze obviněný, který byl v řízení před soudem prvního stupně odsouzen k souhrnnému nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 12 měsíců, za současného zrušení výroku o trestu uloženého pravomocným trestním příkazem Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 7. 5. 2004, č. j. 3 T 70/2004-32, ve spojení s pravomocným usnesením Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 4. 12. 2006, č. j. 3 T 70/2004-86, jímž mu byl původní trest obecně prospěšných prací přeměněn na nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání 100 dnů, přičemž mu byl dále uložen samostatný trest odnětí svobody v délce 8 měsíců, což je celkem 20 měsíců, k odvolání obviněného odvolací soud kromě jiného zrušil výrok o uložení uvedeného souhrnného trestu (včetně zrušující části ve vztahu k výroku o trestu v trestním příkazu Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 7. 5. 2004, č. j. 3 T 70/2004-32, ve spojení s pravomocným usnesením Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 4. 12. 2006, č. j. 3 T 70/2004-86), a uložil odvolateli za trestný čin úvěrového podvodu a za sbíhající se trestný čin zpronevěry, jímž byl uznán vinným pravomocnou částí rozsudku Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 30. 1. 2006, č. j. 4 T 122/2005-135, společný souhrnný trest odnětí svobody v trvání 1 roku nepodmíněně. Rozsudkem odvolacího soudu zůstal zároveň nedotčen výrok o vině a o trestu za trestný čin krádeže, za který byl odsouzen rozsudkem Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 12. 2. 2007, sp. zn. 4 T 10/2007, a kterým mu byl uložen nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání 8 měsíců. Navíc po tomto rozhodnutí odvolacího soudu zůstal také v důsledku zrušení předchozího výroku o souhrnném trestu v platnosti trestní příkaz Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 7. 5. 2004, č. j. 3 T 70/2004-32, kterým byl obviněný uznán vinným trestným činem maření výkonu úředního rozhodnutí a byl mu uložen trest obecně prospěšných prací v rozsahu 200 hodin, který mu byl posléze usnesením Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 4. 12. 2006, č. j. 3 T 70/2004-86, přeměněn na nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání 100 dnů. S ohledem na citované rozhodnutí odvolacího soudu tak obviněný musí vykonat na sebe navazující nepodmíněné tresty odnětí svobody v celkové délce 20 měsíců a 100 dnů, přičemž pokud by obviněný odvolání nepodal, měl by vykonat na sebe navazující tresty odnětí svobody v celkové délce pouze 20 měsíců, a to v důsledku v rámci původního souhrnného trestu zrušeného přeměněného nepodmíněného trestu v trvání 100 dnů. Dovolatel v této souvislosti poukázal na to, že je sice pravdou, že byl rozsudkem krajského soudu zrušen podmíněný trest v trvání 2 let s odkladem na zkušební dobu 4 let, avšak nepodmíněný trest odnětí svobody je třeba vždy posuzovat jako přísnější trest.

Jak Nejvyšší soud zjistil z výroku o trestu uloženého pod bodem II. výrokové části napadeného rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 20. 4. 2007, sp. zn. 23 To 253/2007, skutečně zůstal tímto rozsudkem oproti rozsudku soudu nalézacího nedotčen trestní příkaz Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 7. 5. 2004, č. j. 3 T 70/2004-32, kterým byl obviněnému původně uložen trest obecně prospěšných prací v rozsahu 200 hodin, který mu však byl posléze usnesením Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 4. 12. 2006, č. j. 3 T 70/2004-86, přeměněn na nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání 100 dnů. Je zjevné, že v době, kdy odvolací soud rozhodoval o odvolání obviněného, tedy dne 20. 4. 2007, byl obviněnému trest obecně prospěšných prací již přeměněn, a přesto jej odvolací soud nevzal v úvahu při novém rozhodnutí o trestu. V odůvodnění svého rozsudku na straně 6 k tomu uvedl, že v posuzovaném případě obviněný D. P. nemohl být postižen sankcí odnětí svobody přesahující jeden rok, přičemž právě v takové výměře je trest obžalovanému uložen. Jelikož je tento ukládán jako postih nepodmíněný, podmínky pro podmíněný odklad trestu odnětí svobody již v případě obžalovaného vzhledem k četnosti, s níž se tento dopouští kriminální činnosti, nejsou dány, a je splněna i podmínka pro uložení souhrnného a

společného trestu, jež podle zákonných pravidel nesmí být mírnějším než trest uložený rozsudkem dřívějším. Podle § 39a odst. 3 tr. zák. je obviněný D. P. pro účely výkonu uloženého mu trestu zařazen do věznice s dozorem. Jiným úvahám brání dříve zmíněný princip zákazu reformationis in peius. Dále odvolací soud výslovně zkonstatoval, že jeho rozhodnutím zůstal nedotčen odsuzující rozsudek ve věci vedené Okresním soudem v Českých Budějovicích pod sp. zn. 3 T 70/2004, jímž uložený trest obž. D. P. nyní vykonává. Tento nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání 100 dnů však při úvaze z hlediska zákazu reformationis in peius nevzal v úvahu.

Ustanovení § 259 odst. 4 tr. ř. upravuje ukládání trestu při rozhodování o opravném prostředku s ohledem na zákaz reformationis in peius tak, že v neprospěch obžalovaného může odvolací soud změnit napadený rozsudek jen na podkladě odvolání státního zástupce, jež bylo podáno v neprospěch obžalovaného. Změna k horšímu pak může nastat jak ve skutkových zjištěních, tak i v použité právní kvalifikaci a v druhu a výměře trestu, ochranného opatření či v náhradě škody. K tomu je potřeba dále zdůraznit, že zásada zákazu změny k horšímu se uplatňuje právě proto, aby nesprávné rozsudky byly obviněným a v jeho prospěch oprávněnými osobami odvoláními napadány a podrobeny přezkumu soudem druhého stupně bez obavy obviněného z rizika zhoršení jeho situace. Tento zákaz platí pro odvolací soud tedy jen za předpokladu, že došlo ke zrušení rozsudku pouze v důsledku odvolání podaného ve prospěch obviněného.

Nejvyšší soud s ohledem na tyto právní úvahy musí konstatovat, že odvolací soud sice rozhodoval při vědomí o přeměně trestu obecně prospěšných prací v trest nepodmíněný a byl si také vědom zásady zákazu změny k horšímu (reformationis in peius), jak pro to svědčí shora uvedená citace napadeného rozhodnutí, nicméně je třeba dát za pravdu dovolateli, že soud primárně nerespektoval právní názor, uvedený již v materiálu Nejvyššího soudu ze dne 5. 9. 1966, sp. zn. Pls 8/66, publikovaný ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod číslem I/1967, a opakovaně potvrzovaný v ustálené judikatuře Nejvyššího soudu, a to zejména, že přísnější je každý nepodmíněný trest odnětí svobody oproti trestu odnětí svobody, jehož výkon je podmíněně odložen, byť by tento podmíněný trest byl uložen v delší výměře, a to z toho důvodu, že není možno z hlediska tzv. zákazu reformationis in peius přihlížet k nejistým budoucím okolnostem, které mohou, ale nemusí modifikovat trest po jeho pravomocném uložení. Přísnějším trestem ve smyslu § 259 odst. 4 tr. ř. je takový trest, který v době jeho uložení zhoršuje postavení obviněného vzhledem k trestu, uloženému soudem prvního stupně před prvním odvoláním.

S přihlédnutím k tomuto právnímu názoru odvolací soud ustanovení § 259 odst. 4 tr. ř. v napadeném rozsudku vyložil příliš extenzivně v neprospěch obviněného, když vycházel z toho, že obviněnému uložil sice nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání 1 roku, avšak zároveň svým rozhodnutím zrušil úhrnný podmíněný trest odnětí svobody v trvání 2 let s odkladem na 4 roky z rozsudku Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 30. 1. 2006, sp. zn. 4 T 122/2005. Tímto tedy dospěl k nesprávnému právnímu závěru, že přísnost trestu je u podmíněného trestu odnětí svobody třeba posuzovat podle doby trestu odnětí, který obviněnému bude hrozit v případě, že se ve zkušební době neosvědčí. Tento názor použitý odvolacím soudem při ukládání společného souhrnného trestu je nesprávný, a to s ohledem na výše uvedenou judikaturu Nejvyššího soudu, protože odvolací soud srovnával z hlediska přísnosti trestu s trestem nepodmíněným skutečnost, u které je v budoucnu nejisté, zda nastane, tedy z obecného hlediska jakoby presumoval, že se obviněný ve zkušební době neosvědčí, a nevzal přitom dostatečně v úvahu, že jeho rozhodnutím zůstal oproti rozhodnutí soudu nalézacího nedotčen trestní příkaz Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 7. 5. 2004, č. j. 3 T 70/2004-32, kterým byl obviněnému původně uložen trest obecně prospěšných prací v rozsahu 200 hodin, který mu však byl posléze usnesením Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 4. 12. 2006, č. j. 3 T 70/2004-86, přeměněn na nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání 100 dnů, který bude muset vykonat ještě vedle jím uloženého společného a souhrnného nepodmíněného trestu odnětí svobody v trvání 1 roku a dále také

nedotčeného samostatného trestu odnětí svobody v trvání 8 měsíců nepodmíněně, který mu byl uložen rozsudkem Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 12. 2. 2007, sp. zn. 4 T 10/2007, za trestný čin krádeže podle § 247 odst. 1 písm. d) tr. zák. spáchaný obviněným jednáním pod bodem 2) výroku o vině tohoto rozsudku.

Nejvyšší soud v tomto směru zdůrazňuje, že takový postup odvolacího soudu je ze shora uvedených důvodů v rozporu s ustanovením § 259 odst. 4 tr. ř., které stanoví zákaz změny k horšímu (reformationis in peius). Proto došlo k naplnění tvrzeného dovolacího důvodu uvedeného v ustanovení § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř., neboť odvolací soud uložil trest mimo meze, v nichž se mohl v souladu se zákonem pohybovat. V návaznosti na tento právní závěr Nejvyšší soud podle § 265k odst. 1, 2 tr. ř. napadený rozsudek odvolacího soudu ze dne 20. 4. 2007, sp. zn. 23 To 253/2007, částečně zrušil ve výroku o trestu uloženého pod bodem II. výrokové části tohoto rozsudku, a to včetně všech dalších rozhodnutí na zrušenou část rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu, a podle § 265l odst. 1 tr. ř. věc přikázal tomuto soudu, aby ji v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Práva obviněného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vydání příkazu k dodání do výkonu trestu](#)
- [Neoprávněná činnost pro cizí moc](#)
- [Kvalifikace skutku](#)
- [Odnětí věci rozhodujícímu soudci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhradní trest](#)
- [Výkon trestu](#)
- [Účinné vyšetřování \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vyhoštění \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [„Tvrzení proti tvrzení“ \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Ochranné opatření](#)